

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. III. cap. 7. de Benedictionibus Aquæ, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

acuendam Charitatem, & in illos, quos imitari poſſumus, & in illum, quo adjuvante poſſumus. Cætera, quæ ibi ſequuntur, ſuprà, ubi de ipſo Sanctorum cultu fuit actum, prolixè ſunt exſcripta, inde huc ad præſentem Controverſiam repetenda; cum, quæ de Altaribus habet Sanctus Pater, in honorem non Martyrum, ſed DEI exſtruentis, multò magis intelligenda ſint de Templis. Similem ferè in modum, dum auguſtus Doctor de Hermete Trimegiſto ſcribit, *videtur dolere, quod Martyrum noſtrorum memoria Templis eorum delubriſque ſuccederent*, non id vult, quaſi verè id Chriſtianiſ Hermes objiciat, ſed in proximè ſequentibus falſitatem, quin & ſcopum hujus à Hermete objectionis indicat, factum id ab Eo, *ut, qui hæc legunt, animo à nobis averſo atque perverſo putent, à Paganis Deos fuiſſe cultos in Templis, à nobis autem coli mortuos in Sepulchris.* Et ſicut Paganorum cultum ſuis Deaſtris exhibitum ſequentibus verbis eludit: *Tantà homines impii cæcitate in montes quodammodo offendunt, reſque oculos ſuos ferentes nolunt videre, ut non attendant, in omnibus literis Paganorum aut non inveniri, aut vix inveniri Deos, qui non homines fuerint, omnibus tamen honores ſtudeant exhibere Divinos, quaſi nihil unquam humanitatis habuerint:* Ita pro Chriſtianorum cauſa graviter ſcribit: *Nec tamen nos iſdem Martyribus Tempa, Sacerdotia, ſacra & ſacrificia conſtituimus, quoniam non ipſi, ſed Deus eorum nobis eſt Deus:* Quod teſtimonium ſuprà Bellarminus ipſe ſuppediravit, nec quod ſufficienter reſponderet, habuit. Manet, Auguſtini Seculo nulla Sanctis Tempa à Chriſtianiſ fuiſſe exſtructa, præter Martyrum memorias, quas à Templis, ipſe iterum Bellarminus diſtinxit.

CAPVT SEPTIMVM

DE

Benedictionibus Aquæ, Salis &c.

Epift. 119.
ad Jan.
cap. 18.

Circa benedictionem luſtralis Aquæ probandam Bellarminus præter alia ad Auguſtini etiam provocat teſtimonia, & inſuper ad illud ex Auguſtino reſpondet teſtimonium, quod huic benedictioni ſuperſtitioſa videtur eſſe contrarium. Ita autem hanc ex Auguſtino proponit objectionem: *Auguſtinus dicit, Chriſtianos omiſſiſſe ceremoniam lavandi pedes in die Cæna Domini, ne videretur ea lotio ad Sacramentum Baptiſmi pertinere. Quare maniſeſtum eſt, nullam eo tempore in Eccleſiâ lotionem fuiſſe religioſam excepto Baptiſmo.* Reſpondet Bellarminus, *Auguſtinum non damnare ceremoniam lavandorum pedum, ſed recensere ſolum varias opiniones; nec dicere Auguſtinum, ullos fuiſſe, quibus ſimpliciter ceremonia lotionis pedum diſpliceret, ſed ſolum fuiſſe aliquos, quibus diſpliceret, lavari pedes Catechumenis in die Cæna Domini, ne videretur illa lotio ad Baptiſmum neceſſaria; imò ibidem dicere, multis placuiſſe, differendam lotionem in octavam Paſche diem.* Aliquid Bellarminus, non omnia dixit. Quin nec verè etiam ſcripſit, nullos apud Auguſtinum fuiſſe, quibus ſimpliciter ceremonia lotionis pedum diſpliceret; cum expreſſè ibi legatur, *Ne ad ipſum Baptiſmi Sacramentum videretur pertinere, multi hoc in conſuetudinem recipere noluerunt, nonnulli etiam de conſuetudine auferre non dubitarunt.* Accedit Bellarminum aut non attendiſſe, aut attendere non voluiſſe, quorſum hujus teſtimonii citatio in primis pertineat; nimirum ut oſtendatur, ſi ceremonia lavationis pedum exemplo Chriſti commendata tempore Auguſtini à plerisque aut non neceſſaria æſtimata, aut non ad certum tempus fuerit reſtriſta, ne quid Sacramento Baptiſmi decedere videretur; multò minus Aquæ luſtralis benedictioni delatum fuiſſe credi debere, ut potè quæ nullo Chriſti exemplo aut inſtituto Apoſtolorum niteretur, nullaque ejus in Auguſtini Scriptis legeretur mentio. Bellarminus quidem pro hujus commendatione ad *innumerabilia* Veterum, quæ eſt liberalitate, provocat teſtimonia, interque ea varii generis & ſpeciei ad tria ex Auguſtini Scriptis deſumpta, quæ tamen nihil aliud, quam Aquæ Baptiſmalis, non quæ ad ſingularem differentiam luſtralis dicitur, benedictionem exhibent, ut ipſa locotum inſpectio docebit. In primo certè id habetur expreſſè, ubi ſequentia leguntur: *Baptiſmus, id eſt, ſalutis aqua, non eſt ſalutis, niſi in nomine Chriſti conſecrata, qui pro nobis Sanguinem fudit, Cruce ipſius aqua ſignetur.* In ſecundo autem hæc: *Crucis Myſterio fons regenerationis conſecratur; ejuſdem ſigno per manûs impoſitionem baptizati dona gratiarum accipiunt. Cum ejuſdem crucis caractere Baſilicæ dedicantur, Altaria conſecrantur, Altaris Sacramenta cum interpoſitione verborum Dominicorum conſiciuntur, Sacerdos & Levita per hoc*

Homil. 27
ex 50. Ho.
mil.
Homil.
19. de
Sanct.

hoc idem ad Sacros ordines promoventur, & universaliter omnia Sacramenta Ecclesiastica in hujus virtute perficiuntur. In tertio extat: *Nulla iniquitas est impunita, nisi quam Sanguis expiaverit Mediatoris, cujus Crucis signo consecratur unda Baptismatis, ut eâ deluatur reatus tanquam in Chirographo scriptus.* Manifestum est ex his, agere Augustinum de Benedictione Baptismalis aquæ, olim per Crucis Signum factâ; & tamen audet Bellarminus hæc loca citare, quasi Augustinus in eis dixerit, *Aquam lustratam*, de hac enim est controversia, *Signo Crucis in Ecclesiâ esse consecratam.* Neque sincerius agit, ubi benedictionem olei & panis extra Eucharistiam ostendere ex Augustino laborat. Et de Benedictione quidem olei testimonium ante, ubi de Crucis signo actum fuit, vidimus his verbis: *Signum Crucis nisi adhibeatur sive frontibus credentium, sive ipsi aquæ, quæ regenerantur, sive oleo, quo chrismate ununtur; sive sacrificio, quo aluntur, nihil eorum ritè perficitur.* Mentio quidem hic fit Benedictionis olei per Crucis signum faciendæ ad chrismationem baptizatorum, sed non tanquam peculiare & separatum à Baptismo Sacramentum, verum quasi peculiarem ad Sacramentum Baptismi pertinentem circumstantiam, de quâ suo infra loco ex professo contra Bellarminum & alios recentiores agetur. Testimonium de panis extra Eucharistiam benedictione itidem paulò ante habuimus, tamen & hic iteratò reponendum, ut fraus Bellarmini eò manifestior adpareat. Ita autem scribit Sanctus Pater: *Catechumenos secundum quendam modum suum per signum Christi & orationem manû impositionis puto sanctificari, & quod accipiunt, quamvis non sit corpus Christi, sanctum est tamen & sanctius, quàm cibi, quibus alimur, quoniam Sacramentum est.* Vidimus, ut dixi, ante, Augustinum hic loqui de signo quodam Sacramentali ad Catechumenos ante participationem Corporis & Sanguinis Domini in Eucharistiæ Sacramento per illius tum Status rationem pertinente, quod ad tempus aliquod, donec baptizarentur, & per susceptionem Baptismi in numero fidelium haberentur, instar ipsius Sacramenti Eucharistiæ fuit, & quo Catechumenos in illo statu contentos esse oportuit: Bellarminus autem id Signum supra de eâ Crucis signatione intellexit, cui singularem ex opere operantis partim, partim ex opere operatò virtutem adscripsit, à Cellotio, suæ Societatis homine refutatus. Hic verò ad benedictionem Panis extra Eucharistiam refert, quem tamen ipse Augustinus à communi cibo & pane, tanquam sanctum & hoc sanctiorem separat, imò Sacramentum, sentu quam vis latiore, nominat.

lib. 6. contra Juli-
an. cap. 8.

Tract. 118
in Johan.

lib. II. de
peccat.
merit. &
remiss.
cap. 26.

CAPVT OCTAVUM,

DE

Peregrinationibus.

Revis hic est Bellarminus, ideò & paucis hic dimittendus; unus enim tantum est locus Augustini, quem ad Peregrinationum, ut vocant, sacrarum commendationem citat, non omninò prætermittendus. Exhibet is exemplum duorum, quorum alter alterum nefarii criminis accusarat, & quos Augustinus tandem, tentatis omnibus mediis, quibus innocentiam & veritatem rei putavit manifestam posse fieri, sed frustra & in vanum, cum aliud amplius nõ esset super, ex illius Seculi receptâ jam consuetudine, quam omninò mutare aut abrogare, in Ejus non fuit potestate, eò adiecit *ut certo placito se ambo constringerent*, (fortè, obstringerent) *ad locum Sanctum se peregrinaturos, ubi mirabilia DEI opera non sanam cujusque Conscientiam multò facilius aperirent, & ad confessionem vel penam, vel timore compellerent, quæ ipsa Augustini sunt verba, quibus sequentem cum responso adjicit objectionem: Vbiq; quidem Deus est, & nullo continetur vel includitur loco, qui condidit omnia: & Eum à veris adoratoribus in Spiritu & Veritate oportet adorari, ut in occulto exaudiens, in occulto etiam justificet & coronet. Veruntamen ad ista, quæ hominibus visibilibus nota sunt, quis consilium Ejus potest perscrutari, quare in aliis locis hæc Miracula fiant, in aliis non fiant?* Est hoc exemplum speciale, ad receptam illius Seculi consuetudinem, ut dixi, referendum, quo cum si conferantur Exempla peregrinationum, quæ hodiè numero ferè in numero, ad varia jactatæ Sanctitatis Elogio celebratiora hic & ibi loca, non sine plurimâ superstitione, ut alios abusus detestandos inque publico notos non prolixè urgeant, solent fieri; magna in plerisq; circumstantiis adparebit diversitas, & tanta quidem, ut si Augustinus hodie peregrinantium mores, studia, scopum præprimis & finem, qui hic ante omnia debet attendi, accuratius & coram

Epist. 137.
ad Clericum
&c.